

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет економіки та управління

Кафедра міжнародної економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

«» Жильцов О.Б.
2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Урбаністика

для студентів

спеціальності

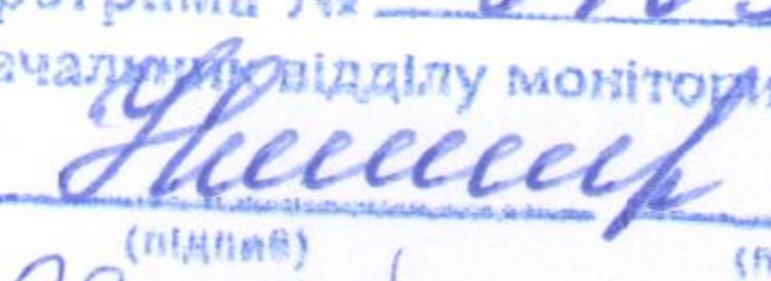
051 Економіка

освітнього рівня

першого (бакалаврського)

освітньої програми

051.00.01 Економіка міста. Урбаністика

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307965
Програма № 0103/25
Начальник відділу моніторингу якості освіти

(підпис)
«29» серпня 2025 р.
(прізвище, ініціали)

Київ – 2025

Розробник:

Швець Павло Анатолійович, кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародної економіки Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Викладачі:

Швець Павло Анатолійович, кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародної економіки Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародної економіки

Протокол від 28.08.2025 р. №15.

Завідувач кафедри

В.В. Лойко

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 051.00.01 Економіка міста. Урбаністика)

28.08.2025

Керівник освітньої програми

Ю.М. Жукова

Робочу програму перевірено

29.08.2025

Заступник директора/декана

О.О. Казак

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 кредити / 120 годин	
Курс	3	
Семестр	5	
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	56	
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	26	
Форма семестрового контролю	екзамен	

Мета дисципліни засвоєння теоретичних знань з теорії і практики урбанізаційних процесів у світі й в країні в умовах євроінтеграції, формування умінь і практичних навичок управління сучасним містом.

Завдання навчальної дисципліни:

- сформувати у студентів розуміння основних понять і термінів з урбаністики;
- засвоїти методи, прийоми та показники оцінювання ефективності соціально-економічного розвитку міста;
- набути вмінь творчого пошуку напрямів і джерел розвитку міст з урахуванням специфіки міського господарства;
- сформувати здатність самостійно мислити, аналізувати та використовувати на практиці отримані знання.

3.Результати навчання за дисципліною.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- категоріальний апарат урбанізаційних процесів;
- економічну сутність управління містом, її місце і роль в соціально-економічному розвитку країни та її регіонів;
- організаційні засади розвитку й управління містом;
- методи, прийоми й показники оцінювання ефективності розвитку міст;
- об'єктивно існуючі причинно-наслідкові зв'язки між ресурсним забезпеченням розвитку муніципальної економіки та місцевих органів влади;

вміти:

- застосувати отримані знання в практичній діяльності роботи економіста;
- застосувати отримані знання для проведення аналітичних розрахунків щодо ефективності управлінських рішень;
- застосувати отримані знання під час своєї майбутньої професійної діяльності.

Відповідність ОДФ.21 «Урбаністика» компетентностям ОПП «Економіка міста. Урбаністика»:

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію

СКУ15. Здатність обґрунтовувати економічні рішення і критерії оцінювання ефективності проєктів муніципального значення

СКУ16. Здатність аналізувати господарський механізм економіки міста, приймати рішення, які підвищують ефективність його функціонування з урахуванням євроінтеграційного напрямку розвитку української економіки

Програмні результати навчання.

РН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

РН9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

РН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

РН18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

РНУ25. Застосовувати економічні методи аналізу стану галузей і суб'єктів муніципальної економіки.

РНУ26. Демонструвати навички розробки та обґрунтування традиційних та інноваційних напрямів стратегічного розвитку міста.

РНУ27. Використовувати методи оцінки ефективності функціонування складових інфраструктури міста.

РНУ28. Вміти здійснювати техніко-економічне обґрунтування впровадження інноваційних та інвестиційних проєктів, а також розробки стартап-проєктів, орієнтованих на підвищення ефективності функціонування муніципальної економіки.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Модульні	
Змістовий модуль 1. Світовий феномен урбанізації							
Тема 1. Теоретичні аспекти досліджень урбанізаційних процесів	3	2	-	-	-	-	1
Тема 2. Місто як об’єкт дослідження урбаністики	4	2	-	-	-	-	2
Тема 3. Масштаби і тенденції розвитку процесів урбанізації в сучасному світі	8	2	-	4	-	-	2
Тема 4. Особливості урбанізації в Україні	8	2	-	4	-	-	2
Модульний контроль №1	2	-	-	-	-	2	-
Разом	25	8	-	8-	-	2	7
Змістовий модуль 2. Місто як соціально-економічна система							
Тема 5. Системний аналіз міста й урбанізованих систем	6	2	-	2	-	-	2
Тема 6. Найкрупніші форми міського розселення	6	2	-	2	-	-	2
Тема 7. Конкурентоспроможність міста як фактор розвитку	6	2	-	2	-	-	2
Модульний контроль №2	2	-	-	-	-	2	-
Разом	20	6	-	6	-	2	6
Змістовий модуль 3. Основи міської політики							
Тема 8. Концепція сталого (збалансованого) міського розвитку	5	2	-	2	-	-	1
Тема 9. Планування соціально-економічним та просторовим розвитком міст в Україні	6	2	-	2	-	-	2
Тема 10. Міста як арени конфліктів	6	2	-	2	-	-	2
Модульний контроль №3	2	-	-	-	-	2	-
Разом	19	6	-	6	-	2	5
Змістовний модуль 4. Урбанізаційні процеси в місті Київ: реалії та перспективи							
Тема 11. Функціонально-просторові зміни столиці України	6	2	-	2	-	-	2
Тема 12. Тенденції соціально-економічного розвитку	6	2	-	2	-	-	2
Тема 13. Фінансово-бюджетне забезпечення розвитку	6	2	-	2	-	-	2
Тема 14. Рівень життя населення та перспективи розвитку міста	6	2	-	2	-	-	2
Модульний контроль №4	2	-	-	-	-	2	-
Разом	26	8	-	8	-	2	8
Семестровий контроль	30	-	-	-	-	-	-
Усього	120	28	-	28-	-	8	26

Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Світовий феномен урбанізації

Тема 1. Теоретичні аспекти досліджень урбанізаційних процесів

Визначення і сутність процесу урбанізації. Характерні ознаки сучасної урбанізації. Особливості просторової еволюції урбанізації. Поняття "урбаністична структура", "територіально-урбаністична структура". Субурбанізація, рурбанізація, деурбанізація. Руралізація міст. Визначальні риси міського способу життя. Глобальність урбанізаційних процесів. Фази урбанізації. Характеристика стадій урбанізації. Показники урбанізації та урбанізованості території. Поняття урбанізованого розселення.

Тема 2. Місто як об'єкт дослідження урбаністики

Місто як інтегральний об'єкт дослідження урбаністики. Дефініції міста. Функції міст. Критерії виділення міст. Властивості й фактори формування міст. Ознаки, за якими здійснюються схеми класифікації й типології міст. Класифікація міст за людністю. Комплексна класифікація монофункціональних міст.

Тема 3. Масштаби і тенденції розвитку процесів урбанізації в сучасному світі

Особливості світових урбанізаційних процесів на сучасному етапі розвитку суспільства. Кількісні зміни міського і сільського населення у світовому розрізі та за регіонами. Тенденції розвитку міст у розвинутих країнах і країнах, що розвиваються, регіонально-диференційований розвиток урбанізаційних процесів. Макрополізація світу. Формування агломераційних і надагломераційних утворень. Перспективи урбанізації.

Тема 4. Особливості урбанізації в Україні

Передумови сучасних процесів розвитку міст в Україні. Етап зародження і становлення міст. Індустріальний період розвитку міст. Період незалежної України. Чинники гальмування процесу субурбанізації в Україні. Особливості сучасних урбанізаційних процесів в Україні. Урбанізаційна структура України. Міські агломерації. Проблеми урбанізації в Україні. Пріоритетні заходи для покращення ситуації.

Змістовний модуль 2. Місто як система. Місто в системі міст

Тема 5. Системний аналіз міста й урбанізованих систем

Застосування системного аналізу в урбаністиці. Поняття урбанізованої системи. Властивості й принципи конструювання урбанізованих систем. Ознаки міста як системи. Підсистеми міста. Соціально-економічний паспорт міста.

Тема 6. Найкрупніші форми міського розселення

Просторовий і функціональний феномен агломерації. Просторова структура і шляхи формування агломерацій. Властивості агломерацій. Етапи розвитку великих міських агломерацій. Критерії виділення меж агломерацій. Управління агломераціями. Переваги і недоліки агломерацій. Урбанізований район, зона. Формування мегалополісів у світі.

Тема 7. Конкурентоспроможність міста як фактор розвитку

Конкурентоспроможність міста: поняття і основні передумови виникнення. Індикатори конкурентоспроможності. Класифікації факторів конкурентоспроможності. Маркетинг і брендинг міста. Оцінювання конкурентоспроможності міста. Рейтинг конкурентоспроможності міст світу.

Змістовний модуль 3. Основи міської політики

Тема 8. Концепція сталого (збалансованого) міського розвитку

Поняття про сталий (збалансований) розвиток. Основні принципи сталого розвитку. Підходи і рівні управління щодо досягнення сталого розвитку. Правові основи переходу України до сталого розвитку. Концепція сталого розвитку міста.

Тема 9. Планування соціально-економічного та просторового розвитку міст в Україні

Теоретичні аспекти планування розвитку міст. Аналіз і прогноз. Сучасні завдання планування соціально-економічного розвитку міста. Складники системи планування соціально-економічного і просторового розвитку міста. Особливості просторового планування в Україні. Функціональне зонування міста. Стратегічне, середньо- і короткострокове планування. Проблеми системи планування розвитку міст в Україні.

Тема 10. Міста як арени конфліктів

Типізація проблем великих міст. Конфлікти в політичній, економічній, соціальній сферах, а також у сфері взаємовідносин між людиною та природою. Шляхи розв'язання міських проблем. Проблеми малих міст України і можливі напрямки їхнього розвитку.

Змістовний модуль 4. Урбанізаційні процеси в місті Київ: реалії та перспективи

Тема 11. Тенденції соціально-економічного розвитку

Основні показники соціально-економічного розвитку міста. Динаміка соціально-економічного розвитку. Інвестиційно-інноваційні чинники зростання. Місто у міжнародних рейтингах. Стратегія розвитку міста Києва до 2025 року: пріоритети, цільові індикатори та інструменти реалізації.

Тема 12. Функціонально-просторові зміни столиці України

Методологічні підходи до виділення вузлових територій міста. Вузлові території Києва, їх сучасна трансформація. Вплив неолібералізму на урбаністичні процеси міста. Оптимізація міського простору: пріоритети й проблеми вирішення. Стратегічне планування соціально-просторового розвитку міста. Концепція комплексного впорядкування міського простору м. Києва.

Тема 13. Фінансово-бюджетне забезпечення розвитку

Фінансове забезпечення функцій органів місцевого самоврядування і умовах бюджетної децентралізації. Структура дохідної та видаткової частин місцевого бюджету міста. «Громадський бюджет» як інструмент активних громадян, що допомагає змінити місто на краще.

Тема 14. Рівень життя населення та перспективи розвитку міста

Рівень життя населення міста з урахуванням специфіки розвитку соціально-економічних процесів на сучасному етапі. Світовий досвід досліджень рівня життя. Концепція дослідження рівня життя населення України. Оцінка рівня життя населення Києва. Концепція «Київ смарт сіті».

Контроль навчальних досягнень
Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість
1	Відвідування лекцій	1	4	4	3	3	3	3	4	4
2	Відвідування практичних занять	1	4	4	3	3	3	3	4	4
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	3	15	3	15	4	20
4	Робота на практичних заняттях	10	4	40	3	30	3	30	4	40
5	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом				93		76		76		93
Максимальна кількість балів:			338							
Розрахунок коефіцієнта:			338 / 60 = 5,63							
Іспит			40							
Разом			100							

Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Світовий феномен урбанізації			
1	Теоретичні аспекти досліджень урбанізаційних процесів	1	5
2	Місто як об'єкт дослідження урбаністики	2	5
3	Масштаби і тенденції розвитку процесів урбанізації в сучасному світі	2	5
4	Особливості урбанізації в Україні	2	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Місто як соціально-економічна система			
5	Системний аналіз міста й урбанізованих систем	2	5
6	Найкрупніші форми міського розселення	2	5
7	Конкурентоспроможність міста як фактор розвитку	2	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Основи міської політики			
8	Концепція сталого (збалансованого) міського розвитку	1	5
9	Планування соціально-економічним та просторовим розвитком міст в Україні	2	5
10	Міста як арени конфліктів	2	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. Урбанізаційні процеси в місті Київ: реалії та перспективи			
11	Функціонально-просторові зміни столиці України	2	5
12	Тенденції соціально-економічного розвитку	2	5
13	Фінансово-бюджетне забезпечення розвитку	2	5
14	Рівень життя населення та перспективи розвитку міста	2	5
Разом		26	70

Критерії оцінювання самостійної роботи студента:

5 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, демонструє навички самостійного пошуку необхідної інформації, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання питання. Немає помилок у відповідях на питання.

4 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання. Допущено 1 помилку у відповідях на питання.

3 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання. Допущено 2 помилки у відповідях на питання.

2 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання. Допущено 3 помилки у відповідях на питання.

1 бал – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання. Допущено 4 помилки у відповідях на питання.

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання практичних занять:

5-10 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, демонструє навички самостійного пошуку необхідної інформації, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання та ілюструє викладений матеріал власною створеною презентацією.

1-5 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, немає супроводження відповіді власною створеною презентацією.

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль за результатами виконання контрольних (модульних) робіт передбачає оцінювання теоретичних знань та практичних умінь і навичок, які студент набув після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля з дисципліни. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в аудиторії.

Модульний контроль проводиться у формі контрольної роботи за кожним модулем. Контрольні (модульні) роботи включають тестування, відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань та ситуацій.

Сума балів, накопичених студентом за виконання модульних контрольних робіт свідчить про ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни на конкретному етапі її вивчення.

Критерії оцінювання модульного контролю з дисципліни наступні:

20-25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, тестових та практичних завдань.

15-20 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

10-15 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

1-10 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Форми проведення та критерії оцінювання модульного контролю

Модулі	Теми дисципліни	Форма контролю	Максимальна сума балів
1	Теми 1, 2, 3, 4 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
2	Теми 5, 6, 7 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
3	Теми 8, 9, 10 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
4	Теми 11, 12, 13, 14 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів

Форми проведення та критерії оцінювання екзамену

Екзамен проводиться в університетській аудиторії у комбінованій формі (тестові завдання, теоретичні питання та практичні завдання) із використанням персональних комп'ютерів, якщо ситуація дозволяє проведення освітнього процесу офлайн. Якщо ж освітній процес проходить дистанційно, то екзамен проводиться онлайн в режимі відеоконференції засобами Google Meet.

Критерії оцінювання завдань за правильну відповідь: 1 бал – за тестове питання; 10 балів – за відповідь на теоретичне питання; 12 балів – за виконання практичного завдання.

Екзамен проводиться із суворим дотриманням принципів академічної доброчесності, що передбачає недопустимість списування, фальсифікацій та обману. При порушенні студент відсторонюється від подальшого проходження екзаменаційного тесту із підсумковою оцінкою Fx за дисципліну.

Підсумкова оцінка в балах (максимально 100 балів) за дисципліну є сумою результату поточного контролю за семестр (60 балів) та відповіді на екзамені (40 балів).

Орієнтовні питання до екзамену:

1. Визначення і сутність процесу урбанізації. Характерні ознаки сучасної урбанізації.
2. Поняття "урбаністична структура", "територіально-урбаністична структура". Субурбанізація, рурбанізація, деурбанізація.
3. Глобальність урбанізаційних процесів. Фази урбанізації. Характеристика стадій урбанізації.
4. Просторова структура і шляхи формування агломерацій.
5. Показники урбанізації та урбанізованості території. Поняття урбанізованого розселення.
6. Місто як інтегральний об'єкт дослідження урбаністики. Дефініції та функції міст.
7. Ознаки, за якими здійснюються схеми класифікації й типології міст.
8. Особливості світових урбанізаційних процесів на сучасному етапі розвитку суспільства
9. Кількісні зміни міського і сільського населення у світовому розрізі та за регіонами.
10. Критерії виділення міст. Властивості й фактори формування міст. Класифікація міст за людністю.
11. Формування агломераційних і надагломераційних утворень. Перспективи урбанізації
12. Особливості сучасних урбанізаційних процесів в Україні.
13. Тенденції розвитку міст у розвинутих країнах і країнах, що розвиваються, регіонально-диференційований розвиток урбанізаційних процесів.
14. Урбанізаційна структура України. Міські агломерації. Проблеми урбанізації в Україні.
15. Поняття урбанізованої системи. Властивості й принципи конструювання урбанізованих систем.
16. Ознаки міста як системи. Підсистеми міста.
17. Просторовий і функціональний феномен агломерації. Властивості агломерацій.
18. Етапи розвитку великих міських агломерацій. Критерії виділення меж агломерацій.
19. Управління агломераціями. Переваги і недоліки агломерацій.
20. Урбанізований район, зона. Формування мегалополісів у світі.
21. Конкурентоспроможність міста: поняття і основні передумови виникнення.
22. Маркетинг і брендинг міста.
23. Оцінювання конкурентоспроможності міста. Рейтинг конкурентоспроможності міст світу.
24. Типізація проблем великих міст. Конфлікти в політичній, економічній, соціальній сферах, а також у сфері взаємовідносин між людиною та природою.

25. Шляхи розв'язання міських проблем. Проблеми малих міст України і можливі напрямки їхнього розвитку
26. Поняття, рівні, завдання, способи реалізації міської політики.
27. Поняття про сталий (збалансований) розвиток. Основні принципи сталого розвитку.
28. Сутність, відмінності й переваги стратегічного планування міського розвитку.
29. Підходи і рівні управління щодо досягнення сталого розвитку. Правові основи переходу України до сталого розвитку. Концепція сталого розвитку міста.
30. Особливості просторового планування в Україні. Функціональне зонування міста.
31. Стратегічне, середньо- і короткострокове планування. Проблеми системи планування розвитку міст в Україні.
32. Стратегічне планування як інтегральний процес підготовки та прийняття рішень. Технологія стратегічного планування.
33. Динаміка соціально-економічного розвитку м. Київ.
34. Вплив неолібералізму на урбаністичні процеси міста Київ.
35. Фінансове забезпечення функцій органів місцевого самоврядування і умовах бюджетної децентралізації. Структура дохідної та видаткової частин місцевого бюджету міста Київ.
36. Оптимізація міського простору Києва: пріоритети й проблеми вирішення. Концепція комплексного впорядкування міського простору м. Києва
37. Інвестиційно-інноваційні чинники зростання міста Київ. Місто у міжнародних рейтингах.
38. Концепція «Київ смарт сіті».
39. Концепція дослідження рівня життя населення України. Оцінка рівня життя населення Києва.

Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
A	100-90
B	82-89
C	75-81
D	69-74
E	60-68
FX	35-59
F	0-34

Разом: 120 год., лекції – 28 год., практичні заняття – 28 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 26 год., підсумковий контроль – екзамен.

Разом: 120 год., лекції – 28 год., практичні заняття – 28 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 26 год., підсумковий контроль – екзамен.

Рекомендовані джерела Методичне забезпечення

Викладання навчальної дисципліни забезпечується сучасними технічними засобами навчання, які побудовані на новітніх інформаційно-комунікаційних технологіях (мультимедійний комп'ютер, мультимедійний проектор, інтерактивний комплекс SMART Board, авторські засоби мультимедіа), електронним навчальним курсом.

На заняттях і під час самостійної роботи студентів використовуються методичні рекомендації щодо вивчення дисципліни, ілюстративні комп'ютерні дидактичні матеріали, які розроблені на кафедрі, а саме:

- презентації.
- навчальні посібники.
- робоча програма навчальної дисципліни.
- засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю);
- електронний навчальний курс «Урбаністика» (URL: <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=21963>)

Основна (базова)

1. Інституційні проблеми та виклики функціонування агломерацій в Україні: наукова доповідь / НАН України, ДУ "Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України", наук. редактор М.І. Мельник. Львів, 2025. 75 с.
2. Литвиненко Т.П. Планування розвитку територій: навч. посіб. / Т.П. Литвиненко, В.В. Тимошевський, І.В. Ткаченко. – Полтава: ПолтНТУ, 2017. – 326 с.
3. Метрополійні функції великих міст України: потенціал розвитку та перспективи реалізації: монографія / НАН України. Державна установа «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України»; наук. ред. М.І. Мельник. – Львів, 2016. – 552 с.
4. Урбаністична Україна: в епіцентрі просторових змін: монографія / за ред. К. Мезенцева, Я. Олійника, Н. Мезенцевої. – Київ: Видавництво «Фенікс», 2017. – 438 с.
5. Smart-інфраструктура у сталому розвитку міст: світовий досвід та перспективи України / Аналітична доповідь; кер. проекту К. Маркевич. – К., Центр Разумкова, 2021. – 400 с.
6. Сталий розвиток міст і регіонів ЄС: кращі практики для України: навчальний посібник / Мартиненко В.В., Скорик М.О., Корж М.А., Соколова О.М., Коляда Т.А., Джадалла О.І.; за заг. ред. В.В. Мартиненко. - Ірпінь: Державний податковий університет, 2025. - 352 с.
7. Теорія і практика управління розвитком міських агломерацій: монографія / С.В. Богачов, М.В. Мельникова, В.А. Устименко [та ін.]; НАН України, Ін-т економіко-правових досліджень. Харків: ТОВ «Водний спектр Дж-Ем-Пи», 2017. – 209 с.

Додаткова

1. Адамов Б. І. Організаційно-економічні основи управління розвитком міст / Б.І. Адамов. – К., 1998. – 215 с.
2. Безлюбченко О.С. Урбаністика: навч. посібник / О.С. Безлюбченко, О.В. Завальний; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2013. – 273 с.
3. Берданова О.В. Планування соціально-економічного розвитку міста: монографія / О.В. Берданова, В.М. Вакуленко, І.В. Валентюк [та ін.]; за ред. В.М. Вакуленка, М.К. Орлатого. – К., 2011. – 160 с.
4. Бінгем Р., Гилл Е., Вайт С. Фінансування економічного розвитку. Пер. з англ. Пехник Г. та Дегтярьова В. – Львів: Літопис, 2003.
5. Гвазава Н. Г. Сучасні концепції місцевого економічного розвитку // Державне будівництво. Електронне наукове фахове видання ХарРІДУ НАДУ. – Харків, 2012. – № 1 (<http://www.kbuapa.kharkov.ua/ebook/db/20121/doc/2/11.pdf>).

6. Геоурбаністика: навч. посіб. / О.Л. Дронова. – К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2014. – 419 с.
7. Економіко-правові проблеми розвитку великих міст та агломерацій в Україні: [монографія] / С.В. Богачов, М.В. Мельникова, В.А. Устименко та ін. – Харків: Видавництво «НТМТ», 2015. – 247 с.
8. Ішук С.І. Київська господарська агломерація: досвід регіонального менеджменту / С.І. Ішук, О.В. Гладкий: монографія. – К., 2005. – 239 с.
9. Київ як екологічна система: природа–людина–виробництво–екологія. – К., 2001. – 259 с.
11. Методи та механізми фінансування місцевого економічного розвитку / Борода М., Гінкул А., Рубановський К. // Центр громадської експертизи, Проект “Місцевий економічний розвиток міст України”. – К., 2012 (http://www.mled.org.ua/media/docs/Financial_Methods_and_Mechanisms_Report_Kyiv_2012.pdf).
12. Інструментарій місцевого економічного розвитку / Проект “Локальні інвестиції і національна конкурентоспроможність”, АМР США, 2012 (http://linc.com.ua/rus/Reports_&_Publications/Tools_&_Resources_for_Practitioners/LED_toolkit/).
13. Місцевий економічний розвиток: моделі для успіху / Інститут Реформ. – К., 2003 (<http://www.civicua.org/main/data?t=3&c=1&q=23693>).
14. Стимулювання економічного зростання на місцевому рівні / Біла С.О, Шевченко О.В., Кушнір М.О., Жук В.І. та ін. – К.: НІСД, 2013 (http://www.niss.gov.ua/public/File/2013_nauk_an_rozrobku/region_zrostan.pdf)
15. Управління сучасним містом: підручник / за ред. В.М. Вакуленка, М.К. Орлатого. – К.: НАДУ, 2008. – 632 с.

Інформаційні джерела:

1. Асоціації міст України. Режим доступу до сайту: <http://auc.org.ua/bill>
2. Київська міська державна адміністрація. Режим доступу до сайту: <https://kyivcity.gov.ua>
3. Державна служба статистики України. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади в Україні. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control>
5. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
6. Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://nplu.org>
7. Електронна бібліотека освітнього порталу. URL: <http://www.osvita.org.ua/library>